

تۈركىيە ئاقىۋىتى

پولکشاخ ٹا قٹوئی

میلله تلهر نہشربیاتی

پیجس - 1957

کىرىش سوز

بىر بۇۋاي بار ئېكەن، ئۇ، باغچىسىغا بىر نەچچە
تۇپ تەك ئۇزۇم تىكەن ئېكەن، ئۇزۇن ئوتىمىستىن تەكە
غۇزىمەك - غۇزىمەك ئۇزۇملىرى مەي باغلاب پىشپ كېتىپتۇ.
تۈلکە بۇ ئۇزۇملىرىنى ئوغۇرلاپ يەيدىكەن. بۇنى بۇۋاي
سېزىپ قىلىپ، ئۇنىڭغا قىلتاق قويۇپتۇ. تۈلکە ئىككىنىمى
نوۋەت ئۇزۇم ئوغۇرلۇقلى كېلىپ، قىلتاققا چۈشۈپ قەپتۇ.
بۇۋاي ئۇنى تۇتۇۋەپتۇ. ھىلىگەر تۈلکە يالغاندىن ئولگەن
بولۇۋېلىپ، بۇۋا يىشكى ئېھتىياتسىزلىغىدىن پايدىلىنىپ
قېچىپ كېتىپتۇ.

تۈلکە قېچىپ كېتىۋاتقا ندا ئۇنىڭقا كىرپە تۇچراپ قەپتۇ.
ئۇ كىرىپىگە، مىنى بۇۋاي ئۇزۇم يەپ كېتىشكە تەكلىپ قىلدى
ۋىندى، - دەپ ماختىنىپتۇ. كىرپە بۇنىڭ سوزىگە ئالدىنىپ،

تۈلکە بىلەن بىللە باققا بېرىپ، تەككە چىقىب ٹۆزۈم ٹۆزۈپتۇ.
تۈلکە بولسا پەستە تۈرۈپ، كىرىپە ٹۆزگەن ٹۆزۈملەرنى
يېپ بوبىتۇ.

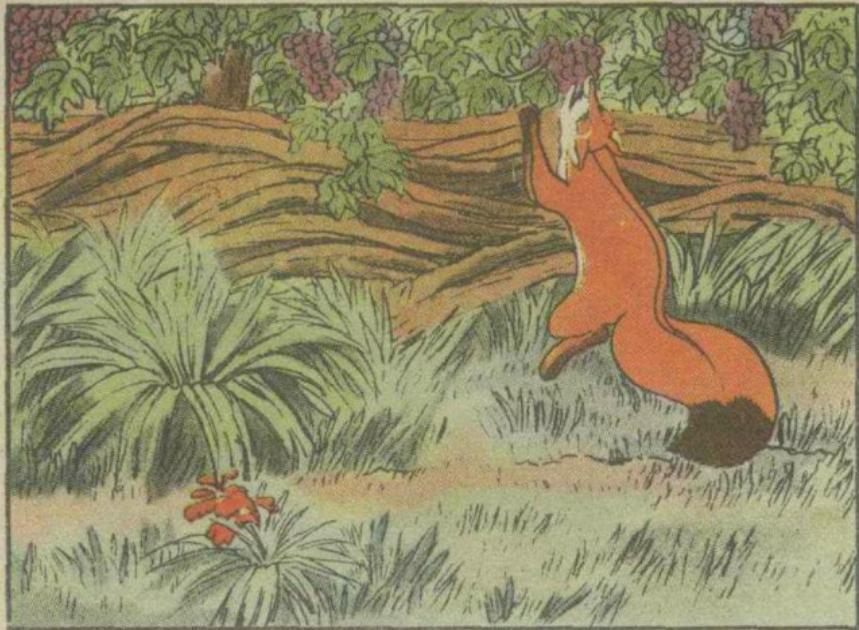
كىرىپە ٹۆزۈم بارىڭىدىن چۈشكەن ھامان قىلتاققا چۈشۈپ
قەپتۇ. تۈلکىنىڭ كىرىپە بىلەن كارىمۇ بولماپتۇ. كىرىپە خاپا
بولۇپ بىر ئامال تېپىتۇدە تۈلکىگە يالغاندىن ٹۈپۈمنىڭ بىر
يېرىنگە 3 تاغارگۇھەر كومۇپ قويدۇم دەپتۇ. تۈلکە ٹۈفسىمۇ
قولغا چۈشەرگۈسى كېلىپ، ٹۈپۈمنىڭ قەپىرىنگە كومۇپ قويغان
لەغىنى بىلەمەكچى بولۇپ كىرىپىنىڭ بېنغا بېقىن كەلگەن
ئېكەن، كىرىپە ٹۈننىڭ قویرۇغىنى كاپىدە تۈتۈپ بىلىپ زادىلا
قويۇۋە تىەپتۇ. شۇئارىدا بۇۋايى كېلىپ تۈلکىنى تۈتۈۋەپتۇ وە
كىرىپىگە: «تۈلکە بىلەن دوست بولما سلىفىنىڭ كېرىمەك». — دەپ
نېسەھەت قېپتۇ.

بىر بۇۋايى بار ئىكەن، ئۇ باغچىسىغا بىر
 نەچچە تۇپ تەك ئۇزۇم تىكىكەن ئىكەن، ئۇزۇن
 ئۇتمەستىن ئۇ تەكلەردە غۇڭمىك - غۇڭمىك ئۇزۇم
 لەر راسا مەي باغلاب پىشىپتۇ.

بۇۋايى پىشقاڭ ئۇزۇملىرىنى خوشال ھالدا
ئۇزۇۋاتقان بېكەن، تۇيۇقسىز ئۇنىڭ قولىدىكى
ئۇزۇمنى بىر نەرسە تار تىپلا بېلىپ كېتىپتو.

قارسا بوقاينىڭ قولدىكى تۇزۇمنى تارتىپ
بېلىپ كەتكەن نەرسە بىر ھىلىگەر تۇلەتىكەن، تۇزۇمنىڭ قىشىدا تۇرۇپ، تۇزۇم تۇغۇرلاۋاتقان بىكەن.

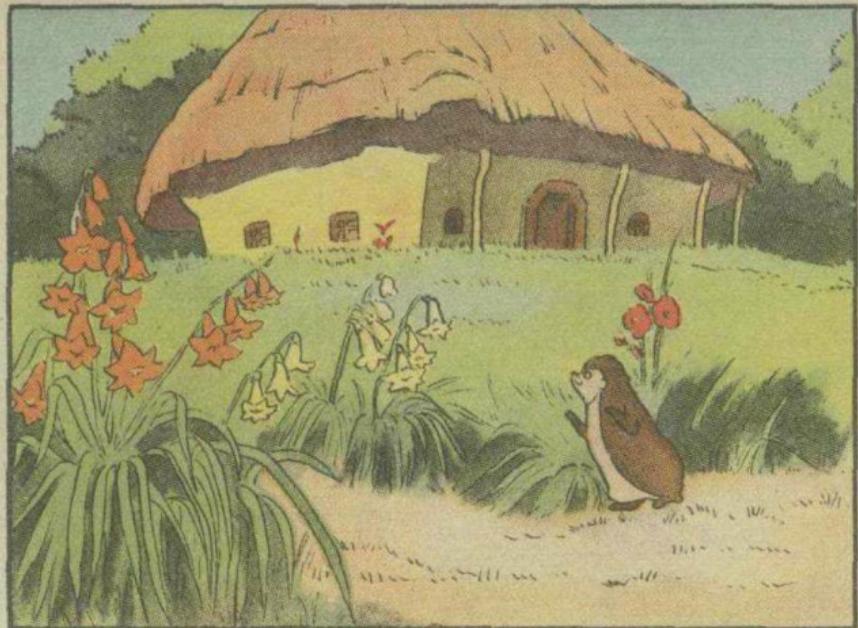
بۇۋايى ئاچقىغىدا چىتىن سەكىرەپ چىقىپ قوغـ
لاپتۇ، لېكىن بۇۋايى بىرنەرسىگە پۇتلۇشۇپ ژىقىلماپ
چۇشۇپتۇ. تۇلكە شۇنىڭدىن پايدالىنىپ قىچىپ كېتىپتۇ.

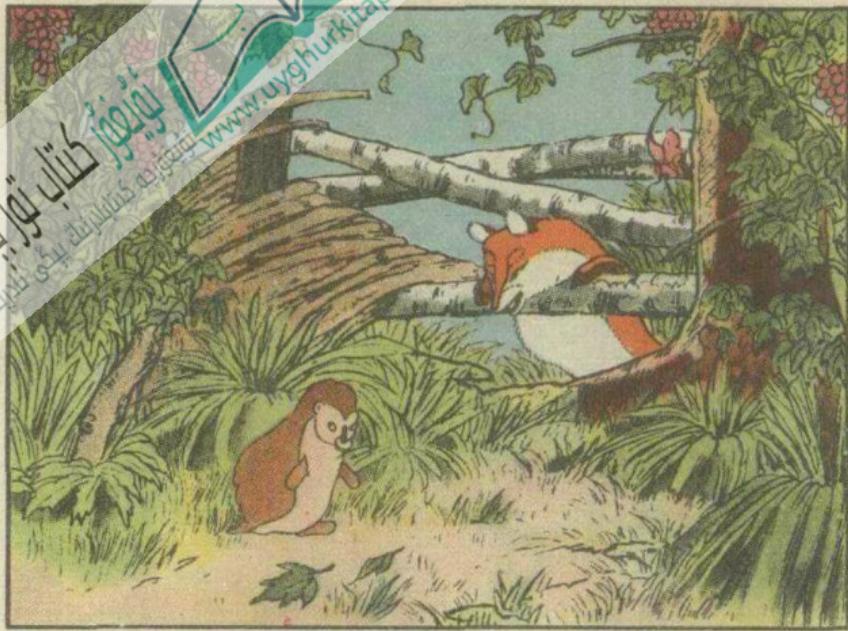
تۇلکە قىچىپ كېتىۋېتىپ، بىر دىنلا ئۇنىگە كېتىۋاتقان كىرپىگە يولۇقۇپ قەپتۇ. ئۇ كىرپىگە:
 «كىرپىجان، قاراسىنى، ئاۋۇ باغدىكى ئۇزۇملىرى
 پىشىپ كېتىپتۇ، نىمە دەپ ئۇزۇم يىگىلى بار-
 ما يىسەن؟!»—دىگەن بىكەن، كىرپە: «مەن كىشىنىڭ
 ئۇزۇمىگە تەگىمەيمەن.»—دەپتۇ.

تۈلە كىرپىنىڭ ئاق كوڭۇلىنى بىلپ،
يەنە هارامزەدىلىك بىلەن كىرىپىگە: «باڭنىڭ ئېگىسى
بۇۋايى مېنى تۇزۇم يېشىشكە تەكلىپ قىلغان ئىدى،
لېكىن تۇ مېنى چوشىشكە تەكلىپ قىلدىمۇ ياكى كەچكە
تەكلىپ قىلدىمۇ، بۇ مېنىڭ ئېسەمىدىن چىقىپ كېتىپتۇ.
شۇنى ماڭا تۇقۇپ بەرسەڭ ئېكەن!» — دەپتۇ.

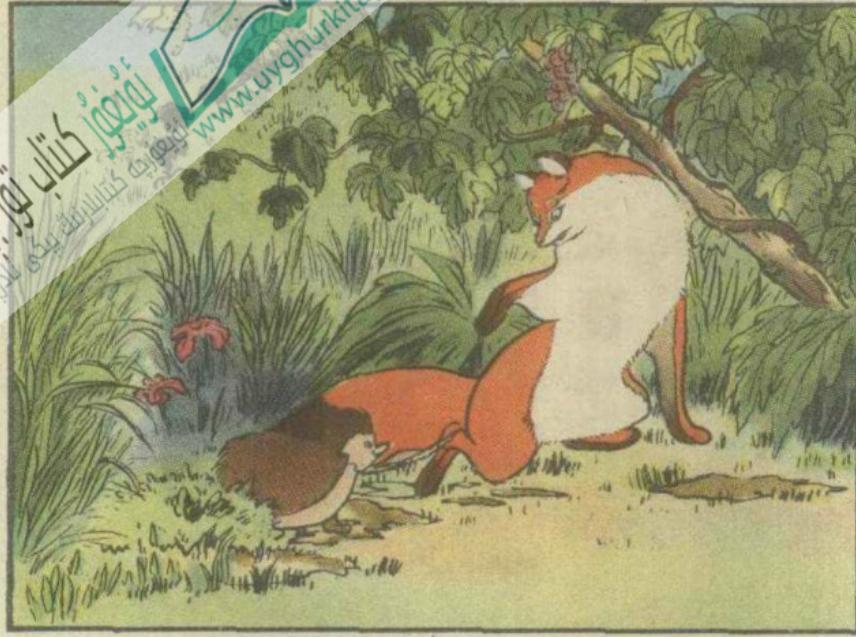
باشقىلارغا ياردەم قىلىشنى ياخشى كورۇدىغان
كىرىپە تۇلكىنىڭ ئېيىقىنى راس بولسا كېرەك دەپ،
تۇقۇپ كېلىش تۇچۇن دەرھال بۇۋاينىڭ باغچىسى
يېنىغا كەلسە ھېچكىم كورۇنمه پتو.

دەل شۇ چاغدا تۇلکىمۇ نۇنىڭ ئارقىسىدىن
ئاستا ئەگىشىپ بېرىپتۇ. كىرپە تۇلكىگە بۇيەردە ھېچ
كىم كورۇنمىگە نلىگىنى بېتىپتۇ، بۇنى ئاڭلىغان تۇل
كە كىرپە بىلەن كارىمۇ بو لماستىن، چىتىن ئار تىلىپلا
با غېچىغا نۇزۇم نۇغۇر لەغلى چۈشۈپتۇ.

بۇ نوۋەت تۇلکىنى پالاكلەت بېسىپتۇ، چىتىن
چۈشۈشى بىلەنلا، بسوۋايى قويغان قىلتاققا چۈشۈپ
قاپتۇ، تۇلکىنىڭ پۇتنى قىلتاققا چىڭ باغلىنىپ قاپتۇ.

تۇلکە كىرىپىگە: «جان نۇكام، مېنى قۇتۇا-
 بۇرۇپ قويساڭ ئېكەن، مېنىڭ بۇيەردە قىلتاققا چۇ-
 شۇپ قالغىنىمى خەق كورۇپ قالسا، سەت بولۇدۇ»
 دەپ يالۇرۇپتۇ. ئاق كوڭۇل كىرىپە ئۇنى قۇتۇل-
 بۇرماقچى بولۇپ قىلتاقنى نۇزۇشكە بىر نەرسە
 ئىزدىگىلى كېتىپتۇ.

شۇ چاغدا بۇۋاينىڭ تۇيى تەرەپتىن چىقىپ
 كېلىۋاتقا نىلغىنى كورگەن تۇلکە، قېچىپ قۇرتۇ-
 لۇشقا كوزى يەتمەي، يالغاندىن تۇلگەن بولۇپ
 يېتىۋەپتۇ. بۇنى كورگەن بۇۋاي خوشال بولۇپ:
 «بۇ نوۋەت قاچالماي قورقۇپ تۇلۇپسىنەدە» - دەپتۇ.

بۇۋايى تۇلكسى بويىنغا ئورۇۋېلىپ ھوزۇر-
لانغان ھالدا: «تۇلکە تېرسى ھەقىقىتەنمۇ ياخشى
نەرسىكەن، قارا، نىمە دىگەن ياخشى ياقلىق بۇ!»
— ٥٥ پتو .

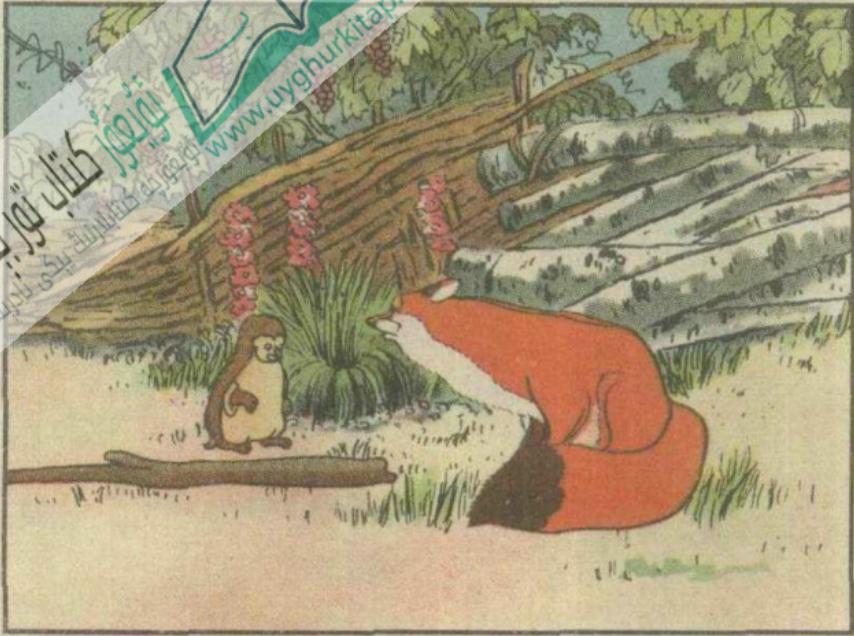
بۇۋايى جىلتىكىسىنى سېلىپ، تۇ لەكىنىڭ تۇستىگە
ئاؤأيلاپ يېپىپ قويۇپ ئارقىسىغا بۇرۇلۇپ، قىلتاقنى
يېشىپتۇ.

شۇ چاغدا ھەلىگەر تۇلكە غېپلا قىلىپ قىچىپ
كېتىپتو.

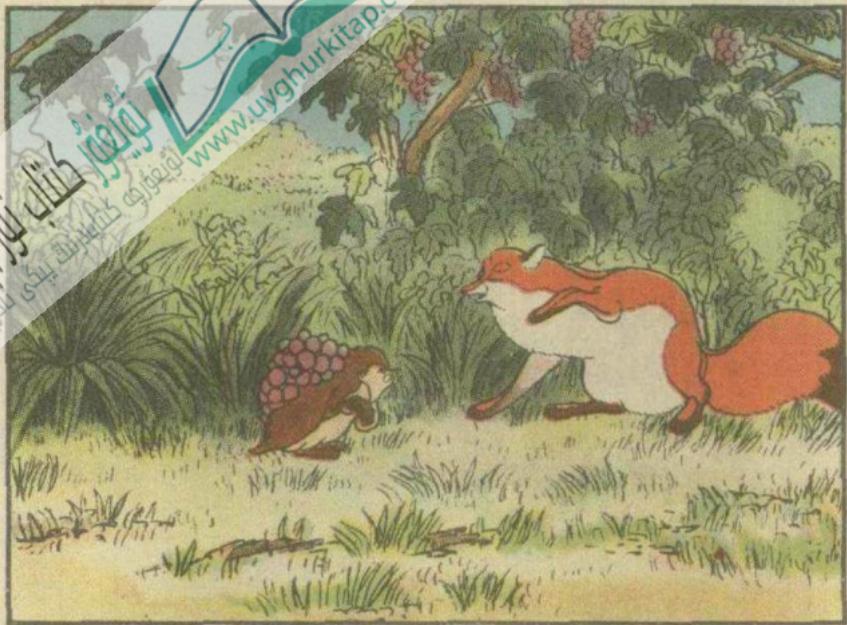
بۇئاي تۇرۇلۇپ قارىغىدەك بولسا، تۇلكە
 ئا للتقاچان قېچىپ كېتىپتو. بۇئاي قاچقان تۇلكىگە
 قاراپ: «ھىلىگەر تۇلكە، ئالدىرىما، ئەندى قولۇمغا
 چۈشۈپ قالىدىغان بولساڭ.....» — دەپ تىللاپتو.

تۇلكە قېچىپ كېتۋاتسا كىرپە ئۇنى قۇتا
بۇرۇۋېلىش ئۇچۇن يوغان بىر تال كا لىتە كىنى ئېسپ
كېلىۋاتقان بىكەن. تۇلكە كىرپىگە منه تىارلىق بىلـ
دۇرۇش بۇ ياقتا تۇرسۇن، ئەكسىنچە: «سەن تازا
ئەخىمەقتە، بۇوايى مېنى ئۆزى قۇتا لۇرۇپ قويىدى.
تېخى ئۇ مېنى ئۆزۈمگە تە كلېپ قىلىدى!» - دەپ ئا لداپتۇ.

تۇ لىكىنىڭ ھەلىلىرى ناھا يىتى كۆپ، ئۇ كىرپىدىن
 پايدىلەنماقچى بولۇپ، بىر دىن، يەنە شەرىن سوز لەر
 بىلەن: «سەن كېتۈمىدەڭ، كوڭلۇم يېرىم بولۇپ
 قالدى، بۇۋايى تېخى سېنىمۇ ئۇزۇمگە تەكلىپ قىلغان
 ئىدى، ژۇر، بارغىن، بىر ئاز ئۇزۇم يىسىلەڭ تېنىڭ
 ساغلام بولۇدۇ.» — دەپتۇ.

كىرپە تۇللىكىنى ياخشى دوست ئېكەن دەپ،
 ژۇگۇرۇپ باققا كىرپە بىر ساپاق نۇزۇم نۇزۇپ
 چىقىتىو. تۇلىكە كىرپىگە: «نۇزۇمىڭىنى بۇيەرگە
 قويۇپ، يەنە نۇزۇپ چىق، ئىشىپ قالغاننى قىشتا
 يەرمىز.» — دەپتۇ.

كىرىپە ئۇزۇم ئۇزگىلى كەتكەندە تۈلکە
ئۇنىڭ ئۇزۇپ چىققان ئۇزۇملىرىنى موكتۇلداپ
يەۋېرپىتۇ.

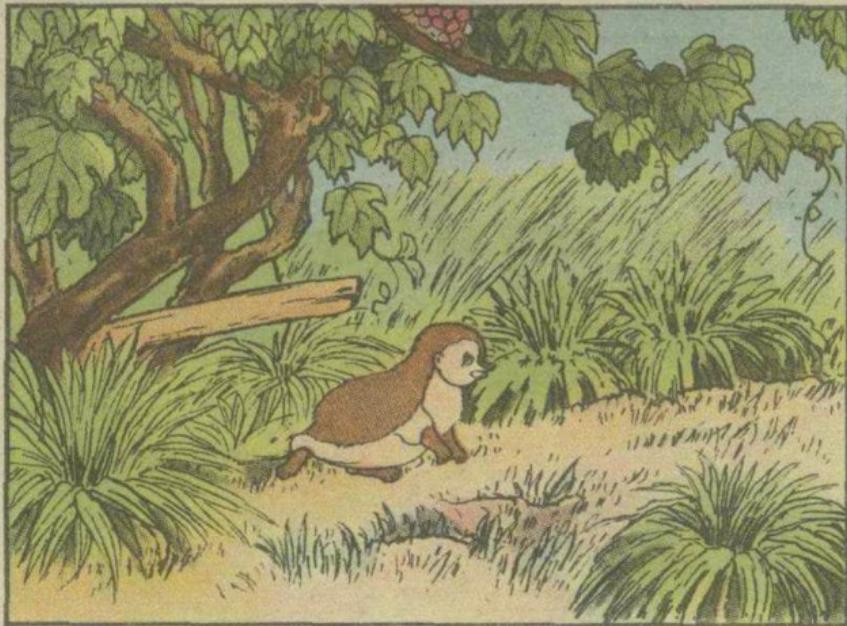
كىرپە بىر ساپاق ئۇزۇم ئۇزۇپ چىقسا تۇل
كىمۇ ئۇزۇمىدىن بىر تال قاللىۇرماي يىگىدەك. يەر-
دىكى ئۇزۇمنى ئۇزى يەپ بولۇپ، يەنە تېخى ئۇ-
زىنى ئاڭ كوڭۇل كورسۇتۇپ: «كىرپىجان، مەن
سەللا دىققەت قىلىمغان ئىدىم، ئۇزۇملەرنى ئاۋۇسىپ
درىق توغايلار يەپ كېتىپتۇ ئەمە سەمۇ!»—دەپتۇ.

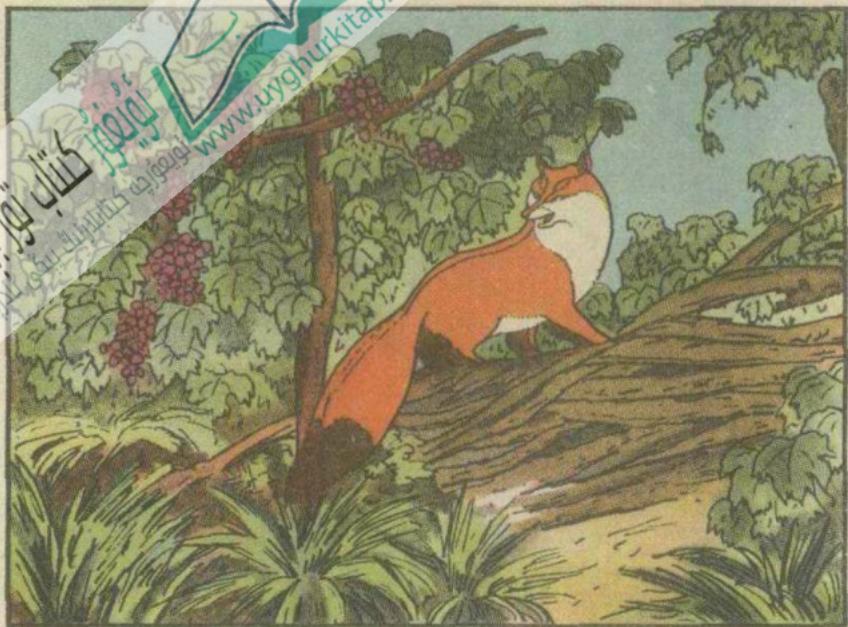
دەرىختىكى سېرىق توغا يىلار تۇ لكتىنىڭ ئۇز -
لىرىگە بولەتىن چاپلاۋاتقا نىلغىنى كورۇپ، خاپىچى
لىقىتن ئىچىلىرى تىت - تىت بولۇپ كېتىپتۇ.

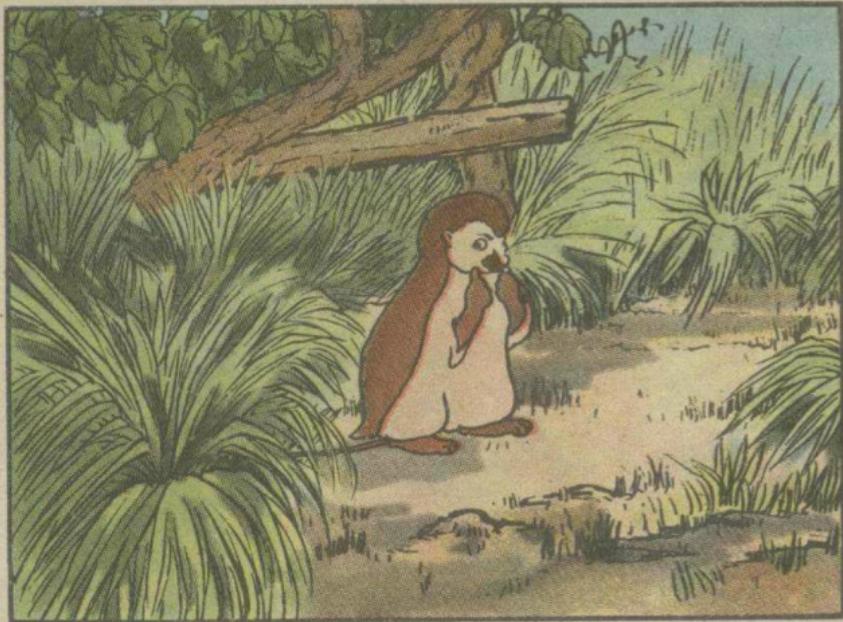
سېرىق توغا يالار بىر ئاز مە سلىوه تاشىمۇ پىپ،
كىرپىنىڭ يېنىغا ئۇچۇپ بېرىپ كىرىپه ئۇزۇپ كەل
كەن ئۇزۇملەرنى توْلەتكىنىڭ ئۇغۇرلاپ يەپ قويىغى
منى بېتىپتۇ.

بۇنى ئاڭلىغان كىرىپە ئالدىراپ - تېنەپ با-
راڭدىن چۈشكەن ئىكەن، تۇيۇقسىز دىن قىلتاققا چو-
شۇپ، پۇتى قىلتاققا چىڭ باغلىنىپ قەپتۇ.

تۇلکە كىرىپىنىڭ قىلتاققا چۈشۈپ قالغانلىغى
 نى كورۇپ بىر چەتە تۇرۇپ قاقامىلاپ كۇلۇپتۇ، ئۇ
 يەنە خەقنىڭ بېشىغا چۈشكەن پالاکەتنى كورۇپ خوش
 بولۇپ: «مېنىڭ قۇرسۇغۇم تويدى، ئەندى كېتىمەن،
 قىلتاققا ئۇزەڭ چۈشۈپسەن، ئەندى ئۇزەڭ بىر ئۇ—
 مال قىلىپ قۇتسۇلار سەن»—دەپ قویرۇغىنى تىكى
 ۋەتمە كچى بوبىتۇ.

كىرپە تۇلكتىڭ مۇناپقاڭىنى مانا ئەندىلا
بىلىپتۇ، تۇ بىر ئازمۇ قورقماستىن بۇ قۇۋتۇلکە تۇسـ
تمەدىن غەلبە قازىنىش چارىسىنى تۇيلاپ قويۇپتۇ.

كىرپە يالغاندىن ژىغلىغان بولۇپ، تۇلتكىگە:
 «مەن تۇزەمنىڭ قىلتاققا چۈشۈپ قالغىنىمغا ژىغلاۋات
 قىنىم يوق، بەلكى كومۇپ قويغان 3 تاغار گوھربىد
 گە ئېچىنىپ ژىغلاۋاتىمەن»—دەپتۇ. بۇنى ئاڭلىغان ئاچ
 كوز تۇلکە ئالمان—تالمان: «ئۇ تاغارلار نەدە?
 تاغارلارنى سۇقۇپ قويغان يەرنى ئېيتىساڭ، قىلتاقتىن
 سېنى قۇتقۇزۇشنىڭ ئاماڭى تېپىلىپ قالار»—دەپتۇ.
 • 26 •

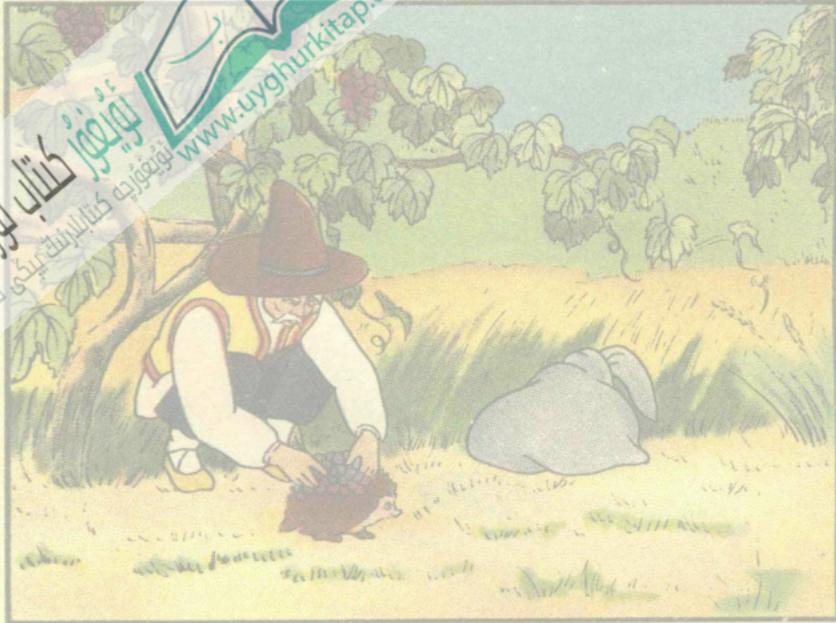
كىرپە ئۇنىشە قىلغاندەك بولۇپ تۇللىكىمە:
 «ساڭا ئېتىقىم بار ئىدى، براق باشقىلارنىڭ ئاڭلاپ
 قېلىشىدىن قورقىمىن، شۇنىڭ ئۇچۇن مېنىڭ يېنىغا
 يېقىنراق كەلگىن، مەن ساڭا ئاستا ئېتىپ بېرىھى»
 — دەپتۇ. تۇلكە بىمالال كىرپىنىڭ يېنىغا كەلگەن ئېكەن،
 كىرپە ئۇنىڭ قويروغۇنى كاپىسىدە تۇتۇۋېلىپ،
 زادىلا قويۇۋەتمەپتۇ.
 . 27 .

شۇ ئارىدا بىۋاىي كېلىپ قىلىپ تۇلتكە:
«ھە تۇلکە، بۇ نوۋەتقۇ قولغا چۈشكەنسەن، نەن
ابى يالغان تۇلۇپ بىسىنى ئالدىيَا لامايسەن»—دەپتۇ.

شۇنداق قىاپ تۇلkeh ئاكسۇھتە بۇۋايىنىڭ
تاڭرىغا سولۇنۇپتۇ.

ئا خەمىدا بۈۋايى كىرىپىگە نېسەھەت قىلىپ:
 «سەن تۇلکە بىلەن ھەر گىز دوست بولما، تۇنىڭغا
 نە گەشىسىڭ زىيان تارتسىسىن!»—دەپ تۇنى بىرساپاق
 تۇزۇم بىلەن تۇزۇم تۇپ قويۇپتۇ.

بۇ كىتاب چاوخۇا سەنەت نەشرىيەتى تەرىپىدىن 1955 -
زىلى دېكاپىدا نەشير قىلىنغان بىرنىچى نەشرى بىرنىچى باس
مىسىزدىن تەرجىھە قىلىندى .

本書根据朝花美术出版社1955年12月第1版第1次印刷本译出

كتاب نومۇرى: 214(4) 1050

تۈلکىنىڭ ئاقمۇتى

جۈلگۈ كىنو فىلم تارقىتىش شەركىتى تەرىپىدىن تۆزۈلگەن .
رسامىلار: گۈمۈ ۋە باشقىلار .

تەرجىھە قىلغۇچى: ق. خۇجايىو .

تەرجىھەنىڭ مۇھەممەرى: رېھىجان .

كۈرۈپكۈرى: ق. خۇجايىو .

مەللە تەھر نەشرييەتى تەرىپىدىن نەشير قىلىندى .

ئادىرسىز: بىبىجىن گۈزىبەن 54 - قۇرا .

بىبىجىن شەھىرى لىك ئۇخشارات ۋە نەشرييەت باشقا مەسىنال دۆخىست
قەغىزى نۇمۇرى: «ن - 0474» .

مەركىزى مەللە تەھر مەتبە ئەسىدە تىزىلىدى .

پەتلەر مەتبە ئەسىدە بېسىلىرى .

شەنخۇا كىتاب مااكازىنى تەرىپىدىن تارقىتلىدى .

1957 - زىلى ئىپپەندە بىبىجىنلىق قىتمۇ نەشير قىلىندى .

1957 - زىلى ئىپپەندە بىبىجىنلىق بىرنىچى قىتمۇ بېسىلىدى .

تىرازى: 10 000 - 10 000 ياخاسى: 10 يۈز لە .

書號：1050(4)214

狐狸的下場

（维吾尔文）

中國电影發行公司改編

谷 梅等繪

卡·赫加优夫譯

任运昌校訂

卡·赫加优夫校对

民族出版社出版

地址：北京圖子營村54號

北京市書刊出版業營業許可證出字第047號

中央民族印刷廠排版

科學胶印廠印刷

新華書店發行

1957年6月北京第一版

1957年6月北京第一次印刷

787毫米×1092毫米1/40 印張

印数：1—10,000册 定價：一角

統一書號：MR8049 • 稱56